

Ομιλία Πρωθυπουργού
Πρόεδρος του Πανεπιστημίου

Ἡ ἐντός βραχέος χρονικοῦ διαστήματος ἐκ νέου παρουσία ἐνταῦθα Ὑμῶν, ἐξοχώτατε Κύριε Πρωθυπουργέ, ὑπογραμμίζει κάλλιον οἷου-δήποτε ἄλλου γεγονότος τό ἀμέριστον ἐνδιαφέρον Ὑμῶν διά τὰ θέματα τῆς Παιδείας. Ὅπωςδήποτε δέν ἀποκρύπτω ὅτι οἱ περί τήν πρόοδον τοῦ Πανεπιστημίου μοχθοῦντες ἐκλαμβάνουσι τήν ἐδῶ παρουσίαν Σας ὡς χειρονομίαν ὑποσχομένην στοργήν καί ἐν γένει βοήθειαν, τήν ὁποίαν ἄλλωστε οὐδέποτε ἠρνήθητε εἰς τό "Ἰδρυμα.

Διά τοῦ σημερινοῦ ἑορτασμοῦ τίθεται καί τυπικῶς τέρμα εἰς τήν ἀρχικήν-δέν θά εἴπω προπαρασκευαστικήν διότι θά εὐρισκόμενην μακράν τῆς ἀληθείας-φάσιν τῆς λειτουργίας τοῦ Πανεπιστημίου. Χαράσσεται πράγματι, μία νέα ἀφετηρία, ἀπό τῆς ὁποίας ἐκκινοῦν, τοῦτο θά ἐπιδιώξῃ νά πραγματώσῃ τοὺς ἀπό τῆς θεμελιώσεώς του ἤδη χαραχθέντας στόχους του.

Καί εἶναι ἀξιοσημείωτον τό γεγονός, ὅτι ἐντός βραχυτάτου χρόνου τό Πανεπιστήμιον Πατρῶν μέ μοναδικόν, ἀλλ' ὡς ἀπεδείχθη ἀποτελεσματικώτατον ὄπλον, τήν στοργικήν φροντίδα τῆς Κυβερνήσεως, τῶν καθηγητῶν αὐτοῦ καί τήν ἀγάπην τῶν φοιτητῶν του κατάρθωσε νά εὐρεθῇ, ὡς πρός τήν δυνατότητα ἐπιδιώξεως τῶν σκοπῶν του ἐν ἐτοιμότητι, τῆς ὁποίας ἐτοιμότητος ἐξωτερική ἐμφάνισις εἶναι ἡ πρό ἡμῶν κειμένη Πανεπιστημιόπολις. Αἶαν συντόμως, ὡς ἐλπίζομεν, τό Πανεπιστήμιον θά ἐπεκταθῇ, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐκπονηθέντος ἤδη ἀκαδημαϊκοῦ προγραμματισμοῦ, ἀναλόγως τῆς συνεχῶς διογκουμένης πνευματικῆς καί πολιτιστικῆς του σημασίας.

Διά τόν στοιχειωδῶς ὅμως γνωρίζοντα τὰ πράγματα καί δυνάμενον νά ἐκτιμήσῃ ὀρθῶς, ἡ παροῦσα φάσις τῆς Πανεπιστημιολόγως, ἀπέ-τέλει τήν μόνην λύσιν, ἥτις ἐπέτρεπε τήν λειτουργίαν τοῦ Πανεπιστημίου· πᾶσα ἄλλη λύσις θά ὠδήγει τό Πανεπιστήμιον εἰς τήν μοιράϊαν κατὰληξιν τῆς ὑπολειτουργίας, ἐνδεχομένως δέ καί τῆς ἀναστολῆς τῆς λειτουργίας αὐτοῦ.

Ὡς γνωστόν, κατὰ Μάρτιον τοῦ 1966 ἐνεγράφησαν εἰς τήν Φυσικομαθηματικήν Σχολήν τοῦ Πανεπιστημίου Πατρῶν ἑκατὸν πεντήκοντα φοιτηταί, καθ' ἣν στιγμήν δέν ὑπῆρχον ὅχι μόνον καθηγηταί ἀλλ' οὐδέ κ' αὖ ἐδραὶ εἶχον νομοθετηθεῖ. Ἐκτός δέ τούτου τό Πανεπιστήμιον ἔσπερεῖτο γεωγραφικοῦ χώρου, οἱ δέ διατιθέμενοι χῶροι εἰς τό Β' Γυμνάσιον Θηλέων ἦσαν ἐκ κατασκευῆς οὐχί οἱ ἐνδεδειγμένοι διά Πανεπιστημιακά ἐργαστήρια καί πανθομολογουμένως ἀνεπαρκεῖς. Ἐναντι τῶν

ἀπαιτουμένων εἴκοσι ἐργαστηριακῶν μονάδων ἐλειτουργοῦν ὑποφυπιδῶς τέσσαρες τοιαῦται εἰς τό Β' Γυμνάσιον θηλέων καί βεβαίως ἡ αὐτή ἀποκαρδιωτική κατάστασις παρετηρεῖτο εἰς τήν Πολυτεχνικήν Σχολήν.

Ἦδη τό Πανεπιστήμιον Πατρῶν ἀριθμεῖ χιλίους διακοσίους περίπου φοιτητάς, διαθέτει εἴκοσι, κατά τό πλεῖστον, ἐξωπλισμένα ἐργαστήρια καί Πανεπιστημιακόν χώρον ἐκ 2.100 στρεμμάτων. Ἀποτελεῖται δέ ἐκ τῆς Φυσικομαθηματικῆς καί Πολυτεχνικῆς ~~ἐξ~~ ^{ἐκ} τῶν ὁποίων λειτουργοῦν πέντε συνολικῶς τμήματα, ἥτοι τό Μαθηματικόν, Φυσικόν, Χημικόν, Βιολογικόν καί τμήμα Ἑλεκτρολόγων-Μηχανικῶν. Τό Ἀνώτερον διδασκτικόν προσωπικόν τοῦ Ἰδρύματος, κατά τό τρέχον ἀκαδημαϊκόν ἔτος ἀνέρχεται εἰς εἴκοσι τέσσαρες Καθηγητάς, ἐξ ὧν τρεῖς ἐπισκέπται-καθηγηταί, ἑλληνικῆς καταγωγῆς, μετακληθέντες ἐξ Ἀμερικανικῶν Πανεπιστημίων. Τό νέον Ἰδρυμα ἔχει βαθεῖαν ἐπίγνωσιν τῆς ὠφελείας ἣτις θέλει προκύβει ἐκ τῆς ἀξιοποιήσεως τοῦ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ εὐρισκομένου ἑλληνικοῦ ἐπιστημονικοῦ δυναμικοῦ.

Ἐνταῦθα θά ἔδει νά ὑπομνησθῇ ὅτι ὁ μελέτη καί ἐπίβλεψις τοῦ μέχρι τοῦδε ἐπιτελεσθέντος ἔργου τῆς Πανεπιστημιοπόλεως ἐγένετο ὑπό τοῦ γραφείου μελετῶν τῶν κ.κ. Ἀναγνωστοπούλου-Βαλάτα, ἡ δέ ἀνέγερσις τῶν ἐργαστηρίων ἐγένετο εἰς διάστημα ἐνός μόνον ἔτους διά τοῦ συστήματος τῆς προκατασκευῆς ὑπό τῆς μονάδος κατασκευῶν τῆς Ἑλληνικῆς Ἀεροπορίας.

Τόσον εἰς τήν Ἑλληνικήν Ἀεροπορίαν, ὅσον καί εἰς ἅπαντας τοὺς συμβαλόντας ἐκφράζομεν δημοσίᾳ τὰς θερμὰς εὐχαριστίας.

Λαμβάνομένων ὑπ' ὄψιν τῶν δραματικῶν συνθηκῶν ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τοῦ Πανεπιστημίου, ἀποτελεῖ νίκη τῆς Κυβερνήσεως, ἐπιτευχθεῖσαν ἐν ὀνῶματι τῆς νεότητος τῆς ἐπιζητούσης σύγχρονον ἐμπειρίαν καί μόρφωσιν, τό γεγονός ὅτι ἐφθάσαμεν εἰς τὰ ἐγκαίνια τῆς Πανεπιστημιοπόλεως εἰς βραχύ χρονικόν διάστημα ἀπό τῆς θεμελιώσεως αὐτῆς.

Τοῦτο ἐνέχει ἰδιαιτέραν σημασίαν δεδομένου ὅτι ὁ ἐκσυγχρονισμός τοῦ ὅλου συστήματος τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν καί τῆς τεχνολογίας κατέστη ἀνάγκη ἐπιτακτική, ἵνα ἡ χώρα δυνηθῇ ν' ἀποκτήσῃ ἐπιτελικά στελέχη διά τήν μάχην τῆς ταχυρρυθμοῦ οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως.

Αἱ ἀπλάι αὐται διαπιστώσεις παρέχουν ἴσως συναισθηματικόν ὑπόβαθρόν, ἀναγκαῖον διὰ τήν συνέχισιν τῆς προσπάθειας. Μέλλημα δέν ἀποτελεῖ ὁ διανυθεὶς ἀλλ' ὁ μέχρι τοῦ πέρατος ὑπολειπόμενος δρόμος. Ποῖος εἶναι λοιπόν ὁ σκοπός τόν ὁποῖον ~~εἶναι ἐπὶ σκοπῷ~~ ^{δείξει} νά ὑπηρετήσῃ καί πρὸς πραγμάτων τοῦ ὁποίου καλεῖται τοῦτο πανηγυρικῶς ὑπὸ τῆς σημερινῆς ἐορτῆς; Βεβαίως δέν εἶναι δυνατόν ὁ σκοπός οὗτος νά εἶναι διάφορος ἀπὸ τόν σκοπόν εἰς ὃν κάθε Πανεπιστήμιον τείνει, τούτέστιν τήν καλλιέργειαν τῆς παιδείας ἐν τῇ καθαρᾷ ἀπολύτῳ καί καθολικῇ αὐτῆς μορφῇ, ἥτις μεταλαμπαδεύουσα εἰς τόν ἄνθρωπον τόν θεῖον σπινθῆρα, δύναται νά ὁδηγήσῃ τοῦτον - ὁμοῦ μετὰ τῆς ἀγάπης - εἰς τήν καταξίωσιν. Κάλλιστα ἐν τούτοις εἶναι δυνατόν ἐν Πανεπιστήμιον νά σπεύδῃ εἰς τήν πραγμάτων τῶν σκοπῶν του κατὰ δυναμικώτερον τρόπον, μέ ταχύτερον βῆμα καί μέσω πλέον συγχρόνων ὁδῶν. Καί τοῦτο νομίζομεν δέν συνιστᾷ ἀπλῶς μίαν διαζευκτικὴν εὐχέρειαν, ἀλλ' ἀντιθέτως αὐστηράν ὑποχρέωσιν εἰς τὰ νέα πνευματικά Ἰδρύματα, ὡς εἶναι τό Πανεπιστήμιον Πατρῶν. Διότι εἰς τήν σημερινήν ἐποχὴν τῶν ταχυτάτων μεταβολῶν καί ἐξελίξεων, αἱ ὁποῖαι βεβαίως σημειοῦνται οὐχί μόνον εἰς τόν ὑλικόν ἀλλὰ καί εἰς τόν τομέα τοῦ πνεύματος, εἶναι ἀνάγκη ἐπιτακτικὴ δι' ἐν Πανεπιστήμιον νά διακρίνεται τοῦτο ὑπὸ πνεύματος ἐκσυγχρονισμένου καί ἀνανεωτικοῦ, ἵνα μὴ συντόμως ἀποβῇ ἀντὶ ἡγέτιδος καί ἐξερευνητρίας νέων ὀριζόντων πνευματικῆς δυνάμεως, οὐραγός καί στεῖρος μιμητὴς ἀλλαχόθεν προερχομένων διδασμάτων.

Τό ἀνανεωτικόν τοῦτο πνεῦμα τό ὁποῖον διεκδικεῖ ὡς ἐκ τῶν κυρίων χαρακτηριστικῶν του τό Πανεπιστήμιον Πατρῶν καί τό ὁποῖον ὡς καί ἄλλοτε εἶχον τήν εὐκαιρίαν νά τονίσω - δέν βασίζεται ἐπὶ τῆς ἀρνήσεως τῆς παραδόσεως ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ὀρθοῦ συνδιασμοῦ ταύτης πρὸς τὰς ραγδαίας ἐξελίξεις τῆς συγχρόνου ἐπιστήμης, ~~καὶ~~ εἶναι φρονοῦμεν ἡ μεγίστη ὑπηρεσία, ἣν δύναται νά παράσχῃ πνευματικόν Ἰδρυμα εἰς τόν τόπον. Διότι ἡ τροφοδοσία τῆς κοινωνίας μέ στέλλεχῃ κατηρτισμένα περὶ τὰ μέχρι τοῦδε διδάγματα τῆς ἐπιστήμης ἀποτελεῖ τό στοιχειῶδες καθῆκον ἐνός Πανεπιστημίου. Ὁ ἐξοπλισμός ὅμως τῶν ἀποφοίτων τοῦ Πανεπιστημίου, πλὴν τῆς τρόπου τινος "ἱστορικῆς" ταύτης μορφώσεως καί μέ ἐπιστημονικὴν σκέψιν σύγχρονον, καί εὐπροσάρμοστον, δυναμένην νά κατευθυνθῇ ἀφ' ἑαυτῆς εἰς νέας λύσεις

καί νά διανοιῇ ἐνδεχομένως νέας ἐπιστημονικάς ὁδούς, τοῦτο μόνον δύναται νά ἐπιτρέψῃ εἰς τήν πατρίδα μας νά ἐπανακτῇ αὕτη τήν, κατὰ τήν προσφύᾳ ἔκφρασιν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, θέσιν της ὡς ὁδηγοῦ-
-φάρου εἰς τήν ἀνθρωπίνην κοινωνίαν, θέσιν ἣτις δικαιοματικῶς τῆς ἀνήκει.

Πρός τήν κατεύθυνσιν ταύτην προσβλέπει καί ἐπιθυμεῖ νά συμβά-
λῃ τό κατὰ δύναμιν καί τό Πανεπιστήμιον Πατρῶν. Δέν ἔχομεν παρά
νά εὐχηθῶμεν εὐόδωσιν τῶν σκοπῶν του καί ν'ἀγωνισθῶμεν μετ'ἀγνοῦ
πάθους πρὸς τήν πραγμάτωσιν τούτων.

Ὑψ. Κίριε Πρωθυπουργέ